

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

**STRATEGIE DE
IMPLEMENTARE A M4.1.4
CREȘTEREA CAPACITĂȚII
DE ȘCOLARIZARE ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PROFESIONAL, CU
PRECĂDERE DUAL DIN
STRATEGIA DE
DEZVOLTARE A
JUDEȚULUI GIURGIU
PENTRU PERIOADA 2021
- 2027**

SEPTEMBRIE 2023

Asociația pentru
Cooperare și
Dezvoltare
Durabilă

ARDA Oltenia

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

www.poca.ro

Acesta material a fost realizat ca parte a proiectului "Dezvoltarea educației și a transparenței în județul Giurgiu". Proiectul este cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, axa prioritară 2. Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente, obiectivul specific 2.1. Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP.

Cod SIPOCA 1022/MySMIS2014+ 151468

Beneficiar: Asociația pentru Cooperare și Dezvoltare Durabilă

Partener: Asociația Regională pentru Dezvoltare Antreprenorială Oltenia

În colaborare cu Consiliul Județean Giurgiu, în baza Parteneriatului de Dezvoltare Locală

Perioada de implementare: 14 luni (27 iulie 2022 - 27 septembrie 2023)

Valoarea totală a proiectului: 424.561,50 lei din care

Valoarea eligibilă: 353.659,74 lei

Valoare nerambursabilă din bugetul național: 62.410,53 lei

Cofinanțarea beneficiarului și partenerului 8.491,23 lei

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene. Întreaga responsabilitate asupra corectitudinii și coerenței informațiilor prezentate revine autorului și organizațiilor partenerere.

Autor: Andreea Gușă

Material realizat cu sprijinul: Radu Nicolae, Rareș Tănase, Florin Dincă

Copertă:

<https://www.canva.com/>

<https://pixabay.com/illustrations/hands-raised-raised-hands-arms-up-1768845/>

Cercetarea cantitativă, interpretarea datelor și materialele grafice au fost realizate utilizând:

Google Forms

Material realizat ca parte a:

Activitatea A3

Instrumente de monitorizare și evaluare independentă a politicilor și strategiilor din educație din județul Giurgiu

Subactivitatea A3.3

Elaborarea documentelor de politici publice

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Strategie de implementare a M4.1.4 Creșterea capacității de școlarizare în învățământul profesional, cu precădere dual din *Strategia de Dezvoltare a Județului Giurgiu pentru perioada 2021 - 2027*

Introducere

Asociația pentru Cooperare și Dezvoltare Durabilă (ACDD) în parteneriat cu Asociația Regională pentru Dezvoltare Antreprenorială Oltenia și în colaborare cu Consiliul Județean Giurgiu, în baza Parteneriatului de Dezvoltare Locală implementează proiectul „Dezvoltarea educației și a transparenței în județul Giurgiu”, cod SIPOCA 1022/MySMIS2014+ 151468. Proiectul este cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, axa prioritară 2. Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente, obiectivul specific 2.1. Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP. Obiectivul general al proiectului consta în promovarea dezvoltării sistemului de educație în județul Giurgiu prin dezvoltarea parteneriatului la nivel local, creșterea transparenței, consultării și monitorizării politicilor și strategiilor în domeniu, precum și prin implicarea cetățenilor și organizațiilor acestora în comunitate și în procesul de luare a deciziilor. Obiectivul specific al proiectului este implicarea, prin mecanisme noi de consultare și transparență, a cel puțin 500 de persoane, cetățeni, experți, elevi și organizații neguvernamentale, în procesul de monitorizare și actualizare a strategiei de dezvoltare a educației în județul Giurgiu în următoarele 14 luni.

Proiectul își dorește să atingă o serie de rezultate, în primul rând, un parteneriat pentru dezvoltare locală în județul Giurgiu funcțional prin două grupuri de lucru active pentru capacitate crescută a ONG-urilor și partenerilor sociali de a se implica în formularea și promovarea dezvoltării educației la nivel local. În vederea susținerii acestui demers, vor fi elaborate cinci rapoarte de monitorizare (policy papers) pentru fundamentarea pe date și nevoi actualizate a proiectelor de investiții și altor proiecte în domeniul educației la nivel județean și două documente de politică publică pentru dezvoltarea strategică a educației și transparența procesului de luare a deciziilor în domeniul educației în județul Giurgiu. În al doilea rând, proiectul își propune să obțină tineri, cetățeni și persoane interesate

conștientizate civic și consultate în privința priorităților din domeniul dezvoltării educației la nivel local, iar nu în ultimul rând, personal din ONG-uri și parteneri sociali instruiți în domeniul politicilor publice pentru educație și dezvoltării durabile.

Prezentul document este dezvoltat ca parte a activității 3 - Instrumente de monitorizare și evaluare independentă a politicilor și strategiilor din educație din județul Giurgiu, subactivitatea 3.3 prin dezvoltarea a două documente de politică publică sub forma unei strategii și plan de acțiune în domeniul învățământului profesional din județ, pornind de la rezultatele cercetării și concluziile rapoartelor trimestriale de monitorizare. În vederea alinierii cu demersurile deja întreprinse în județ cu privire la planificarea intervenției Consiliului Județean Giurgiu pentru creșterea calității învățământului profesional, prezentul document propune o soluție de abordare a M4.1.4 Creșterea capacității de școlarizare în învățământul profesional, cu precădere dual din Strategia de Dezvoltare a Județului Giurgiu pentru perioada 2021 - 2027, complementar demersurilor deja inițiate cu privire la Campusul Politehnic Regional pentru Învățământ Dual Giurgiu.

Context și rezultatele activităților de monitorizare și cercetare

Prezentul document se fundamentează pe rezultatele unor activități de monitorizare și cercetare ale căror concluzii sunt prezentate succint în cele ce urmează. În acest scop au fost monitorizate dezbaterile și evoluțiile cu privire la proiectul legii învățământului preuniversitar și adoptarea ei, materializându-se într-un raport trimestrial de monitorizare. Alte patru rapoarte au fost dezvoltate pe următoarele teme: 1 raport pe tema obligațiilor de transparență a unităților de învățământ din județul Giurgiu și accesul acestora la infrastructura de comunicare digitală, cu precădere dezvoltarea paginilor web. 2 rapoarte ce au sintetizat concluziile a 3 chestionare aplicate elevilor, părinților lor și profesorilor din liceele tehnologice din județul Giurgiu. Acestea au urmărit teme precum motivația alegerii specializării, gradul de satisfacție cu privire la oferta școlară și actul educațional, accesul la resurse, la consiliere vocațională, perspectivele de viitor. De asemenea, 1 raport de monitorizare a detaliat o serie de bune practici și modele de organizare a învățământului profesional în România și alte state europene. Nu în ultimul rând, documentul se fundamentează pe o analiză a demersurilor deja inițiate la nivelul județului Giurgiu, atât la nivelul planificării strategice, cât și la nivelul implementării efective a unor proiecte sau politici publice de încurajare a învățământului profesional.

Învățământul tehnologic și profesional în noul cadru normativ- Legea învățământului preuniversitar

Noul cadru normativ reprezentat de Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 aduce o serie de ajustări cu privire la organizare învățământului profesional și tehnologic, însă nu există schimbări majore față de fostul cadru de reglementare. Potrivit articolului 15 d) învățământul liceal are o durată, de regulă, de 4 ani cu excepțiile stabilite la alineatul 2: *în cazul învățământului liceal tehnologic, beneficiarii primari au dreptul de a primi diplomă de absolvire după 3 ani și pot participa la examenul de certificare a calificării profesionale. În urma promovării acestui examen, absolvenții primesc certificat de calificare profesională corespunzător nivelului 3.*

Învățământul tehnologic

Învățământul tehnologic rămâne una dintre cele 3 filiere ale învățământului liceal, alături de învățământul teoretic și vocațional. O diferență principală o reprezintă absorbția școlilor profesionale de către liceele tehnologice. Filiera tehnologică are asociate profilurile tehnic, servicii, resurse naturale și protecția mediului. Potrivit articolului 33(5) unitățile de învățământ liceal tehnologic sunt exceptate de la principiul asumării filierei care implică obligația de a școlariza 2/3 între elevi corespunzător filierei specifice unității. Filiera tehnologică are o orientare practică și *activitățile de predare/învățare/evaluare se pot derula, parțial, la potențiali angajatori sau instituții relevante cu care unitățile de învățământ au încheiate contracte de pregătire practică. În cadrul acestor filiere se organizează programe menite să dezvolte competențele necesare integrării profesionale ulterioare.* Alineatul 9 reia prevederea stipulată la articolul 15, astfel că finalizarea a cel puțin 3 ani în filiera tehnologică sau în învățământul tehnologic special conferă elevului o calificare de nivel 3, conform Cadrului național al calificărilor, și acces direct pe piața muncii, în baza unor probe profesionale specifice sau a unui examen de certificare a calificării profesionale. Elevii din filiera tehnologică pot continua studiile în cadrul aceluiași liceu, în vederea participării la examenul de bacalaureat. Promovarea examenului de bacalaureat le conferă o calificare de nivel 4, conform Cadrului național al calificărilor. Alineatul 14 precizează că *unitățile de învățământ în care se organizează filiera tehnologică sau vocațională a liceului sunt stabilite de DJIP/DMBIP, după consultarea autorităților administrației publice locale și, după caz, a operatorilor economici reprezentativi la nivel local/județean, având în vedere tendințele de dezvoltare socială și economică precizate în documentele strategice regionale, județene și locale elaborate și monitorizate de*

structurile partenieriale consultative: consorții regionale și comitete locale de dezvoltare a parteneriatului social.

Ministrul Educației stabilește prin ordin cadrul general de organizare și funcționare a structurilor partenieriale consultative pentru învățământul liceal tehnologic. Tot acesta aprobă standardele de pregătire profesională pe baza cărora se realizează pregătirea prin învățământul liceal, filiera tehnologică. Propunerea o face Centrul Național de Învățământ Tehnologic și Tehnologic Dual (CNITTD). Standardele de pregătire profesională se elaborează pe baza standardelor ocupaționale aprobate de Autoritatea Națională pentru Calificări. Standardele de pregătire profesională se realizează prin consultare cu operatorii economici în situația în care nu există standarde ocupaționale actualizate. CNITTD propune metodologii cu privire la organizarea, funcționarea și accesul în filiera tehnologică, durata și conținutul programelor de pregătire profesională, contractul-cadru de parteneriat, contractul individual de pregătire practică, după caz, modul de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării. Acestea sunt, de asemenea, aprobate prin ordin al ministrului educației. Aprobarea se realizează ulterior unor consultării a reprezentanților operatorilor economici și a altor structuri reprezentative ale mediului economic interesate.

În ceea ce privește practica, articolul 34 prevede că stagiile de pe parcursul filierei tehnologice sau vocaționale se pot organiza la nivelul unității de învățământ și/sau la operatorii economici și/sau în centre de zi pentru dezvoltarea deprinderilor de viață independentă sau în instituții publice ori structuri sportive pentru clasele cu profil sportiv cu care unitatea de învățământ are încheiate contracte pentru pregătire practică sau la organizații-gazdă din străinătate, în cadrul unor programe ale UE, componenta de formare profesională inițială. Ponderea numărului de ore alocate stagiilor de pregătire practică va urma a fi stabilită prin planul-cadru de învățământ, aprobat prin ordin al ministrului educației.

Învățământul dual

Articolul 35 definește învățământul preuniversitar tehnologic în sistem dual ca *formă de organizare a învățământului liceal și postliceal tehnologic în unități de învățământ de stat și/sau particulare pentru învățământul liceal, în școli postliceale cu personalitate juridică ori în colegii terțiare nonuniversitare care funcționează în cadrul instituțiilor de învățământ superior, învățământ care se desfășoară pe bază de contract.* Tot legea stabilește care sunt caracteristicile învățământului dual:

- este organizat, într-un cadru unitar, de unitățile de învățământ sau la solicitarea operatorilor economici, a structurilor asociative interesate, respectiv camere de

comerț, asociații patronale de ramură, de bresle sau asociații meșteșugărești, clustere, în calitate de potențiali angajatori și parteneri de practică;

- asigură o rută alternativă de educație și formare profesională, organizată pe bază de parteneriat și conform unor contracte individuale de pregătire practică, încheiate cu operatorii economici care își asumă ca responsabilitate principală pregătirea practică a elevilor;
- operatorii economici care asigură pregătirea practică a elevilor pot acorda o bursă, cel puțin la nivelul celei provenite din fonduri publice pentru învățământul liceal tehnologic, și pot finanța alte cheltuieli pentru formarea de calitate a elevilor;
- unitățile administrativ-teritoriale pot sprijini învățământul liceal tehnologic dual prin finanțarea unor cheltuieli de natura investițiilor, cheltuieli materiale, burse și stimulente pentru elevi și personalul din învățământ implicat, cheltuieli privind mobilitățile și cheltuieli pentru formarea profesională.

Pentru a echivala stagiul de pregătire practică, elevii cu vârsta mai mare de 16 ani pot încheia contracte individuale de muncă cu timp parțial cu operatorii economici, iar aceștia beneficiază de o serie de facilități fiscale. Operatorii economici, precum și tutorii din cadrul operatorilor economici implicați în programe de învățământ tehnologic dual, beneficiază de facilități fiscale în acord cu Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (a se consulta articolul 35, alineatele 3 și 5 din Legea învățământului preuniversitar). Învățământul dual se organizează în linii mari în acord cu alineatele 8-11 prin două tipuri de contracte: între unitățile de învățământ, operatori economici și UAT, pe de-o parte, și între unitatea de învățământ, operatorul economici și elev/ părinții/ reprezentanții legali acestuia, pe de alta. Contractul de parteneriat are durata echivalentă celor 3-4 ani de studiu cel puțin și stabilește drepturile și obligațiile părților. Responsabili de elevii aflați în practică sunt cadrul didactic coordonator de practică și tutorele din partea operatorului economic, activitatea lor fiind stabilită prin contractul de pregătire practică.

Articolul 22 face referire la consorțiile de învățământ dual formate din: licee tehnologice de stat și/sau particulare și confesionale acreditate, autorități publice locale și operatori economici, precum și instituții de învățământ superior acreditate, parteneri relevanți în domeniul pregătirii profesionale, care pot susține un sistem extins de formare duală. Consorțiul este o formă de asociere, fără scop patrimonial, în scopul dezvoltării învățământului profesional dual, într-un anumit domeniu de pregătire, pentru calificări cerute pe piața muncii. Acordul de parteneriat care stă la baza formării unui consorțiu are o durată de cel puțin 15 ani. *Consortiile de învățământ dual stau la baza dezvoltării unor centre/campusuri profesionale integrate, care deserveșc învățământul liceal dual și învățământul universitar dual și care reprezintă parte a infrastructurii școlare, a infrastructurii universitare și a infrastructurii operatorilor economici și a partenerilor, pusă la dispoziția consorțiului pentru procesul de învățământ, fără scop patrimonial.* La alineatul

5 este specificat că prin consorțiile de învățământ dual sunt puse la dispoziție programe de formare cu nivelurile de bază (ISCED/ CNC 3-5) și avansate (ISCED/CNC 6-8). Modalitatea de funcționare a consorțiilor este reglementată prin ordin al ministrului educației. De asemenea, modul de îndeplinire a obligațiilor asumate de părțile implicate în fiecare consorțiu de învățământ dual este evaluat la 5 ani de către o comisie, detaliile fiind prevăzute de metodologia dedicată.

De altfel, anterior adoptării legii învățământului preuniversitar, în vederea atingerii țintelor stabilite prin PNRR a fost aprobată Metodologia privind constituirea consorțiilor pentru învățământ dual¹. Aceasta stabilește: scopul, obiectivele și principiile aplicabile constituirii Consorțiului, modalitatea de constituire a Consorțiului, conținutul contractului de parteneriat, organizarea și funcționarea, activitățile desfășurate, drepturile și obligațiile partenerilor, criteriile de evaluare pentru acordarea avizului de constituire a Consorțiilor și modelul cererii de acordare a avizului de constituire a Consorțiului, precum și obligația menținerii consorțiului pe o durată de 15 ani.

Învățământul agricol și silvic

Liceele cu profil agricol sau silvic sunt licee tehnologice care beneficiază de finanțare din partea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, respectiv Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor. *Lista liceelor tehnologice cu profil preponderent agricol și silvic se stabilește prin ordin comun al ministrului educației și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, respectiv al ministrului educației și al ministrului mediului, apelor și pădurilor, conform articolului 36 din legea învățământului preuniversitar.* Finanțarea pe care Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, respectiv Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor o acordă acoperă cheltuieli aferente înființării de noi specializări/calificări profesionale în domeniul agriculturii și silviculturii, a unor programe de perfecționare a cadrelor didactice de specialitate, elaborarea manualelor școlare de specialitate, schimburi de experiență, precum și pentru organizarea și desfășurarea stagiilor de practică a elevilor. De asemenea, cele două ministere au și alte drepturi în raport cu aceste profiluri, anume: alocarea fundamentată a unei cifre de școlarizare pentru liceele tehnologice cu profil preponderent agricol și silvic, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului; măsuri pentru îmbunătățirea structurii organizatorice pentru liceele vizate; înființarea de noi specializări/calificări profesionale, conform legislației în vigoare, în domeniul agricol și silvic. Aliniatul 7 al aceluiași articol precizează că *în cazul liceelor tehnologice cu profil preponderent agricol și silvic, directorul acestora încheie un contract de management privind gestiunea investițiilor specifice în agricultură cu reprezentantul desemnat de Ministerul Agriculturii*

¹ https://www.edu.ro/comunicat_presa_104_2022_publicare_metodologie_consortii_dual

și Dezvoltării Rurale, respectiv gestiunea investițiilor specifice în silvicultură cu reprezentantul desemnat de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, în vederea utilizării, întreținerii și exploatării eficiente a bunurilor finanțate. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, respectiv Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor au dreptul de a coordona și controla modul în care directorii liceelor tehnologice cu profil preponderent agricol, respectiv silvicultură gestionează, utilizează, întrețin și exploatează investițiile specifice în agricultură și silvicultură. Acestea sunt reprezentate în Consiliile de Administrație ale liceelor care se măresc, în acest caz, cu 2 membri.

Învățământului tehnologic și profesional în județul Giurgiu: politici publice în domeniu, rețeaua și oferta școlară

Strategia de Dezvoltare a Județului Giurgiu pentru perioada 2021 - 2027 abordează problematica învățământului profesional și dual ca parte a obiectivului strategic OSTR 4 îmbunătățirea semnificativă a calității vieții cetățenilor di județul Giurgiu prin ocupare de calitate într-un climat de incluziune socială. Documentul precizează că 2013-2019 populația școlară a scăzut mai ales în mediul liceal cu până la 30%, printre motive fiind rerutarea elevilor către învățământul profesional unde populația școlară a crescut de 12 ori. Începând cu anul 2012, rata celor înscriși în învățământul profesional și tehnic a crescut de la 2,2% la 13,2% în 2018 (numărul a crescut de 5 ori în 6 ani). Ponderea ofertei de învățământ profesional este de 27,4% în județ din totalul locurilor din învățământul public de la clasa a 9-a. Totuși, Strategia citează CNDIP care arată că oferta de învățământ profesional din județul Giurgiu se află sub media națională și județele învecinate².

În anul școlar 2022-2023, conform documentului pus la dispoziție de Inspectoratul Școlar Județean Giurgiu cu privire la rețeaua școlară, în județ funcționează 8 licee care integrează cel puțin un profil tehnic sau profesional și o școală profesională la Clejani. Pe baza Ghidului candidatului pentru admiterea în învățământul preuniversitar de stat pentru anul școlar 2023-2024³, au fost identificate următoarele specializări în învățământul tehnologic.

² <https://cjgiurgiu.ro/wp-content/uploads/2020/11/Strategia-de-dezvoltare-a-Judetului-Giurgiu-2021-2027-bun.pdf>, pp. 145-146

³ <https://isjgiurgiu.ro/jcms/attachments/article/3062/20230508%20-%20Ghidul%20candidatului%20ADLIC%20-%202023-2024.pdf>

Liceu	Specializare	Număr locuri disponibile
Liceul Tehnologic „Dimitrie Bolintineanu” Bolintin Vale	Economic	48
	Electric	24
	Filologie	52
	Matematică-Informatică	26
	Mecanică	48
	Științele naturii	26
Liceul Tehnologic „Mihai Viteazul” Călugăreni	Mecanică	24
Liceul Tehnologic nr.1 Comana	Silvicultură	24
	Științe sociale	26
Liceul Tehnologic „Ion Barbu” Giurgiu	Comerț	12
	Economic	12
	Turism și alimentație	24
Liceul Tehnologic „Tiu Dumitrescu” Mihăilești	Economic	72
Liceul Tehnologic nr. 1 Prundu	Agricultură	24
Colegiul Tehnic ”Viceamiral Ioan Bălănescu” Giurgiu	Electronică automatizări	24

Astfel, profilurile tehnice și profesionale (așadar, excluzându-le pe cele umaniste) din cele 7 licee tehnologice sunt reprezentate de următoarele specializări: economic, electric, mecanică, silvicultură, agricultură, comerț, turism și alimentație și electrică automatizare cărora le corespund 336 de locuri de admitere. La nivel județean oferta din învățământul liceal teoretic și tehnologic este de 908 locuri, iar specializările care corespund filierei tehnologice însumează puțin peste o treime din total.

Oferta de învățământ profesional din același an pune la dispoziție 600 de locuri la 20 specializări diferite după cum urmează:

Liceu	Specializare	Număr locuri disponibile
Liceul Tehnologic „Dimitrie Bolintineanu” Bolintin Vale	Mecanic utilaje și instalații în industrie	24
	Comerciant - vânzător	24
	Electrician exploatare joasă tensiune	24
	Sudor	24
	Croitor îmbrăcăminte după comandă	24
Liceul Tehnologic „Mihai Viteazul” Călugăreni	Agricultor culturi de câmp	24
Liceul Tehnologic „Ion Barbu” Giurgiu	Ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	48
	Bucătar	24
	Lucrător hotelier	12
	Cofetar-patiser	12
	Comerciant-vânzător	12
	Recepționar-distribuitor	12
Liceul Tehnologic „Tiu Dumitrescu” Mihăilești	Recepționar - distribuitor	24
	Comerciant - vânzător	24
Colegiul Tehnic ”Viceamiral Ioan Bălănescu” Giurgiu	Mecanic auto	12
	Tâmplar universal	24
	Tinichigiu vopsitor auto	12
	Electrician exploatare joasă tensiune	24
	Electrician auto	24
	Brutar - patiser - preparator produse făinoase	24

	Operator la mașini cu comandă numerică	24
Liceul „Udriște Năsturel” Hotarele	Comerciant - vânzător	24
Școala Profesională Clejani	Ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	48
	Mecanic agricol	24
	Sudor	24
	Electromecanic utilaje și instalații industriale	24

Oferta de învățământ dual este de 143 de locuri la 6 specializări în 3 licee după cum urmează:

Liceu	Specializare	Număr locuri disponibile
Liceul Tehnologic „Dimitrie Bolintineanu” Bolintin Vale	Recepționar - distribuitor	24
Liceul Tehnologic „Ion Barbu” Giurgiu	Confecționar produse textile	21
Colegiul Tehnic ”Viceamiral Ioan Bălănescu” Giurgiu	Sudor	30
	Mecanic agricol	22
	Instalator de instalații tehnico-sanitare și de gaze	26
	Mecanic utilaje și instalații în industrie	20

Având în vedere aceste evoluții, Consiliul Județean Giurgiu și-a propus obiectivul specific OS4.1 creșterea calității sistemului de educație și formare profesională a populației județului și îmbunătățirea ofertei de formare cu măsura aferentă 4.1.4 creșterea capacității de școlarizare în învățământul profesional cu precădere dual. În vedere implementării măsurii au fost prevăzute următoarele tipuri de intervenție:

- 4.1.4.1. Creșterea numărului de locuri din învățământul profesional dual de calitate, adaptat nevoilor actuale ale pieței muncii locale și cu dezvoltarea parteneriatului public - privat între liceele tehnice și angajatori pentru învățământ dual cu precădere în domeniile economice prioritare - licee agricole

- 4.1.4.2 Parteneriate între agenții economici, unități și instituții de învățământ, unități administrativ teritoriale și/ sau alți parteneri sociali
- 4.1.4.3. Dezvoltarea activităților educaționale în regim dual în condiții logistice de dotare materială corespunzătoare - facilitarea achiziției de echipamente și a formării de personal, investiții în infrastructură - spații de învățare
- 4.1.4.4 Măsurile de sprijin pentru a facilita accesul tinerilor din medii dezavantajate la programe de formare profesională (inclusiv în regim dual), pe toate ciclurile de studiu. Investiții în infrastructura socială (cămine, cantine, spații de învățare) care să deservească învățământului profesional dual
- 4.1.4.5 Dezvoltarea liceelor agricole și a fermelor didactice partenere. Investiții în infrastructură

În vederea implementării măsurilor din strategie, Consiliul Județean Giurgiu a inițiat în parteneriat cu UAT Giurgiu, ca lider, un proiect, „Campus Politehnic Regional pentru Învățământ Dual Giurgiu”, ce urmează să primească finanțare prin Programul Național de Redresare și Reziliență, apelul de proiecte PNRR-IV-C15-2022 - 16. Proiectul îi mai are ca parteneri pe: Municipiul Zimnicea, Municipiul Călărași, Județul Călărași, Universitatea POLITEHNICA din București, Colegiul Tehnic „Viceamiral Ioan Bălănescu” Giurgiu, Liceul Teoretic Zimnicea, Liceul Tehnologic „Dan Mateescu” Călărași, Inspectoratul Școlar Județean Giurgiu, Inspectoratul Școlar Județean Teleorman, Inspectoratul Școlar Județean Călărași, S.C. SHIPYARD ATG GIURGIU S.R.L, SC REOS PRODUCTION SRL, SC RACMAN SRL, SC AXEL PROJECT SRL și SC ROMVELIA PRODCOM SRL. Campusul va fi dotat cu 11 laboratoare digitalizate, zona de cazare, sala de sport multifuncțională, și în exterior o ferma smart & bio.

Contribuția CJ Giurgiu la realizarea activităților proiectului va consta, în primul rând, în participarea la realizarea studiului de fezabilitate și asigurarea utilităților necesare realizării investiției Campus Politehnic Regional pentru Învățământ Dual Giurgiu și participarea la elaborarea proiectului tehnic. În al doilea rând, instituția va participa la construcția și dotarea campusului, asigurarea cheltuielilor de întreținere și dotarea cu resurse educaționale. Apoi, contribuția CJ Giurgiu la procesul educațional va implica acordarea de burse pentru elevi și studenți, asigurarea cazării și a meselor pentru perioadele de practică în interiorul campusului. Implicarea CJ Giurgiu se va realiza și în campania de informare și publicitate pentru atragere elevilor pe ruta duală și digitalizarea atelierelor de practică.

Printre rezultatele așteptate ale proiectului se numără:

- Implementarea unui program de incluziune socială și oferirea de șanse egale la educație pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii și a analfabetismului funcțional;

- Crearea unor rute complete pentru profilurile teoretic, profesional și vocațional, care să includă toate nivelurile de calificare, învățământul profesional fiind un nod esențial al legăturii educației cu piața muncii;
- Digitalizarea procesului educațional, pentru a permite abordări integrate, îmbunătățirea competențelor digitale atât pentru elevi, și studenți cât și pentru profesori;
- Regândirea infrastructurii educaționale, pe baza tendințelor demografice, migratorii și socio-economice, pentru a reduce decalajele și a crește performanța sistemului de educație;
- Profesionalizarea managementului sistemului de învățământ, astfel încât să se asigure stabilitatea, coerența și competența în organizarea acestora;

Indicatorii asumați prin proiect vizează realizarea a:

- Unui Campus profesional integrat dual(infrastructură mixtă pentru învățământ dual preuniversitar și terțiar), clădiri eficiente energetic.
- 4 calificări noi sau calificare revizuite
- 450 de elevi înscriși în ruta duală completa la data finalizării proiectului, din care 100 elevi proveniți din categoriile defavorabile
- 110 studenți înmatriculați în programele de studiu dezvoltate în parteneriat cu operatorii economici, la finalizarea proiectului, din care 35 proveniți din categorii defavorizate.
- 2 programe de studii universitare dezvoltate in ruta duala, autorizate/ acreditate ARACIS
- 10 coordonatori de practică formați pentru a derula activități în ruta duală.
- 10 tutori de practica, angajați ai operatorilor economici sau ai altor entități partenere, formați pentru a derula activități în ruta duala.
- 30 de persoane din unitățile de învățământ / instituțiile de învățământ superior format.
- Ateliere de practica digitalizate, dotate sau nou înființate constând in dotarea cu hard și soft: 11 laboratoare/ ateliere în cadrul Campusului , 3 la unitățile școlare si 5 la partenerii economici.
- Oferirea de burse și sprijin material pentru elevi și studenți.

Opiniile și percepțiile părților interesate

În perioada noiembrie 2022-februarie 2023 a fost realizată o activitate de cercetare prin aplicarea a 3 chestionare adresate elevilor, cadrelor didactice și părinților din cele 8 licee tehnologice din județul Giurgiu. Distribuția lor pe criterii demografice a fost astfel: 226 de elevi, 61 de cadre didactice și 138 de părinți cu domiciliul în 44 localități din Giurgiu și 1 din Călărăși, dar care activează într-o unitate de învățământ din județul Giurgiu. Pe criterii de vârstă, respondenții elevi s-au încadrat relativ proporțional în categoria 15-19 ani. Distribuția vârstelor cadrelor didactice variază între 21 și 63, cu ponderi relativ mai mari ale celor cu vârsta de 47, 49 și 55 de ani. Distribuția elevilor pe sexe relevă următoarele: 54,5% dintre respondenții elevi sunt fete și 39,8% băieți. În ceea ce privește cadrele didactice, 73,8% sunt femei și 26,2% bărbați. În ceea ce privește pe părinți, 73,9% dintre respondenți sunt femei și 24,6% bărbați. La solicitarea adresată elevilor de a preciza dacă urmează un program de învățământ dual, 19,9% au răspuns pozitiv, 60,6% au răspuns negativ și 19,5% au afirmat că nu știu. În ceea ce privește profilul de studiu al respondenților elevi, cei mai mulți care au completat chestionarul, 23,9%, urmează un profil în construcții, 14,2% în silvicultură, 9,3% în comerț, 4,45% electric, 2,2% protecția mediului. Alte specializări precizate au fost: producție media, mecanică, industrie textilă, turism și alimentație, estetica și igiena corpului omenesc. Dintre cei 226 de elevi respondenți 85 urmează o specializări profesionale. Răspunsurile venite din partea celor care urmează un profil teoretic în cadrul unui liceu tehnologic au fost de asemenea considerate relevante în vederea determinării gradului de satisfacție cu privire la actul educațional și infrastructura școlară de care beneficiază în liceul tehnologic.

În urma analizei răspunsurilor la chestionare au rezultat o serie de concluzii prezentate succint mai jos în vederea fundamentării prezentei strategii. Motivația pentru alegerea liceului și profilului și gradul de satisfacție a fost unul dintre criteriile de analiză. Aproape două treimi dintre elevii care au răspuns la chestionar au afirmat că au ales singuri profilul de studiu și doar o minoritate de 8,4% a afirmat că a fost repartizată pe baza mediei. Dintre cei 85 de elevi care urmează o specializare profesională, 69 și-au dorit înscrierea la aceasta (81,17%). Cu toate acestea, numai 46,9% dintre toți elevii sunt foarte mulțumiți de ceea ce învață, restul selectând niveluri de satisfacție mai nuanțate. 45 din 85 dintre elevii care urmează o specializare profesională sunt foarte mulțumiți, demonstrând că percepția elevilor este similară indiferent de profilul sau specializarea parcurse. Părinții se dovedesc a fi mai încântați decât elevii cu privire la ceea ce aceștia studiază la școală, astfel 58% sunt foarte mulțumiți. La antipozi, cadrele didactice sunt mai rezervate cu privire la implicarea elevilor la clasă, 21,3% se declară foarte mulțumite și 29,3% mai degrabă mulțumite.

În ultimii ani, în percepția publică s-a încetățenit ideea că școala pierde din vedere dimensiunea practică și că este deficitară în sprijinirea elevilor pentru a dobândi competențe care să îi ajute mai departe în viața de zi cu zi sau la viitorul loc de muncă. 52,2% dintre elevii din județul Giurgiu care învață într-un liceu tehnologic au afirmat că ceea ce studiază în prezent îi va ajuta să aibă o profesie pe termen lung și o cincime din total a răspuns din contră. Printre elevii care urmează o specializare profesională răspunsurile sunt similare, 55,29% sunt optimiști cu privire la perspectivele de viitor. Diferența substanțială apare în raport cu răspunsurile cadrelor didactice, 90,2% dintre acestea considerând că oferta școlară îi ajută pe elevi să dobândească o profesie. Întrebați cu privire la planurile de viitor, 52% dintre elevi s-ar bucura să continue în domeniul pe care îl studiază în prezent la liceu. Cifrele indică și alte realități cu privire la experiența din liceu a elevilor. Din 226 respondenți, 106 sunt mai degrabă de acord că activitățile practice îi ajută la dezvoltarea competențelor necesare viitoarei meserii, 112 se simt mai degrabă mândri de profilul de studiu pe care îl urmează, 138 au intenția de a continua studiile după terminarea liceului, 142 doresc să își găsească un loc de muncă într-un oraș mare sau în altă țară. Extrapolând rezultatele pentru elevii care urmează o specializare profesională, din 85 de elevi, 41 sunt mai degrabă de acord că activitățile practice sunt de calitate și utile viitoarei meserii, numai 37 înclină să urmeze o meserie în domeniu, 46 vor să continue studiile și 47 vor să lucreze în viitor într-un oraș mare sau în străinătate.

Diferențele de percepție între elevi și cadrele didactice rămân destul de evidente. Dintre cei 61 de profesori care au luat parte la cercetare 44 consideră că elevii sunt mai degrabă încântați de actul de predare și 53 sunt mai degrabă mândri de unitatea de învățământ la care predau. 54 din 61 de cadre didactice susțin că își încurajează elevii să continue studiile după finalizarea liceului, dar numai 18 îi încurajează activ să părăsească județul pentru o ofertă într-un oraș mare sau altă țară. 51 de cadre didactice din 61 se consideră deschise la feedbackul elevilor pentru îmbunătățirea actului de predare. Comparând percepțiile și atitudinile părinților cu cele ale celorlalte categorii de respondenți, acestea se situează în mediană. Dintre cei 138 de părinți 73 sunt mulțumiți de prestația cadrelor didactice, 74 consideră că fii/fiicele lor sunt mulțumiți de ce învață la școală, 70 de se arată satisfăcuți cu privire la activitățile practice în care sunt implicați copiii lor, 83 sunt mândri de profilul pe care copiii lor îl urmează. 99 din 138 de părinți își încurajează copiii să continue studiile și 84 îi încurajează să găsească un loc de muncă într-un oraș mare sau în străinătate.

În ceea ce privește criteriile de analiză cu privire la resurse răspunsurile reflectă percepții eterogene. Dintre cei 226 elevi, 124 sunt mai degrabă de acord că beneficiază din partea liceului de resursele necesare pentru a învăța, iar 61 au fost mai degrabă în dezacord. 70 din 138 de părinți au fost de acord cu această afirmație. În ceea ce privește cadrele didactice, 42 din 61 au fost mai degrabă de acord că elevii beneficiază de resursele necesare

din partea familiei. Această chestiune a fost de asemenea discutată și în dezbaterile publice organizate în cadrul proiectului, iar atitudinea rezervată a cadrelor didactice este explicată prin îngrijorarea pe care o au că educația primită acasă este deficitară sau contradictorie celei primite în școală. Un exemplu clasic vehiculat este cel legat de continuarea studiilor, profesorii semnalând că o parte dintre elevi nu primesc o astfel de motivație de acasă, educația pierzându-și în sine valoarea în societate și nefiind privită ca o precondiție a succesului profesional și financiar. Întrebați cu privire la gradul de satisfacție în raport cu accesul la resursele didactice, 39 din 61 de cadre didactice au răspuns pozitiv. Tema consilierii în carieră disponibilă pentru elevii din liceele tehnologice a antrenat opinii distincte, 93 din 226 elevi au răspuns că au beneficiat de o astfel de îndrumare, 46 din 61 de cadre didactice susțin că unitatea de învățământ pune la depozitie această activitate prin intermediul unui consilier școlar și 68 din 138 de părinți afirmă că fii sau fiicele lor au beneficiat de consiliere.

Fiecare dintre cele 3 chestionare a urmărit să ierarhizeze tipul resurselor pe care fiecare categorie o consideră necesară actului educațional. Astfel, pe rând, cele 3 categorii participante la cercetare au fost rugate să selecteze dintr-o listă 3 cele mai importante resurse, lăsând liberă posibilitatea de a propune tipuri noi. În ceea ce îi privește pe elevi, 43 de răspunsuri din 226, adică 19%, au făcut referire la transportul accesibil către liceu. Această problemă a fost ridicată și în cadrul dezbaterilor publice organizate în proiect. Lipsa transportului direct către liceu, nu doar cel școlar, ci și transportul public între localități a fost identificat ca vulnerabilitate și un factor stimulator pentru abandonul școlar. De asemenea, acolo unde transportul public este disponibil, dar este contra cost, sarcina financiară zilnică se ridică până la 20-30 de lei în unele cazuri ceea ce depășește bugetul unor familii. Am arătat anterior că un factor important pentru selecția liceului este apropierea de casă. Elevii care însă nu frecventează un liceu în vecinătate s-au plâns de întârzierea burselor de transport sau varianta în care apelează la transportul de ocazie, semnalând riscurile și temerile implicite. Pe a doua poziție în ierarhia acestor resurse se plasează cu 18,1% (41 din 226) nevoia de profesori mai atenți și mai implicați care să ajute procesul de învățare. Echipamentele, tehnologiile și uneltele de practică noi au fost menționate în 10,6% din cazuri, urmate la egalitate de mai multe oportunități de practică la firme, consiliere școlară și vocațională și dotări mai bune în unitatea de învățământ (8.8%). În 8% din cazuri au fost precizate manualele, cărțile și alte resurse de învățare noi, 6.2% din răspunsuri au făcut referire la nevoia de profesori mai instruiți despre noutățile și tendințele în domeniul de pregătire practică, 5.5% la un centru educațional dotat cu echipamente, unelte în care să meargă și să învețe mai multe și 4.4% la nevoia ca ei, elevii, și părinții lor să fie consultați mai des cu privire la nevoile de învățare și problemele întâmpinate.

În cazul cadrelor didactice, ierarhia răspunsurilor stabilește ca prioritate în 27.9% din cazuri echipamentele, uneltele, tehnologiile noi de practică. Aceasta este urmată de nevoia unui centru educațional (14.8%) și în 13.1% din cazuri, mai multe parteneriate cu operatori pentru derularea programelor de practică. Restul dotărilor din unitatea de învățământ reprezintă o preocupare în 9.8% din răspunsuri, urmate la egalitate cu către 4 selecții, adică 6.6%, transportul, consilierea școlară și programele de formare pentru cadrele didactice pentru a dobândi cunoștințe și abilități noi pentru adaptarea actului de predare. 3 răspunsuri s-au axat pe nevoia unor consultări mai dese între elevi, părinți și profesori cu privire la problemele întâmpinate.

Nu în ultimul rând, ierarhia stabilită de părinți plasează pe primul loc cu 22.5%, similar cu nevoia identificată de elevi, transportul, urmat cu 20.3% de nevoia de profesori mai atenți și mai implicați care să ajute procesul de învățare. De această dată, 12.3% din răspunsuri au indicat necesitatea unor consultări mai dese între elevi, părinți și profesori cu privire la problemele întâmpinate în actul educațional și relația cu elevii. 10.1% au semnalat nevoia unui centru educațional cu dotări pentru a stimula învățarea. La egalitate, câte 7.2% din răspunsuri au indicat nevoia de manuale și resurse educaționale noi și echipamente și tehnologii noi de practică. 6.5% din răspunsuri fac referire la consilierea școlară și vocațională și de nevoia unor profesori adaptați noilor tendințe în domeniul pe care îl studiază copiii. Numai 5.1% din răspunsuri identifică nevoia unor noi oportunități de practică la firme.

Comunicarea și luarea deciziilor a fost un alt aspect analizat, iar în acest caz, 99 din 226 elevi sunt de acord că unitatea de învățământ îi implică în luarea deciziilor, mai puțin de jumătate. În schimb 48 din 61 de cadre didactice consideră că elevii sunt implicați în acest proces. Mai apropiați de percepția elevilor, 80 din 138 de părinți consideră că unitățile de învățământ îi implică pe ei și restul părinților în luarea deciziilor. Consultarea cu privire la nevoile de învățare și dezvoltare ale elevilor, a generat răspunsuri pozitive din partea a 100 din 226 elevi, 52 din 61 profesori și 77 din 138 de părinți.

Comunicarea online prin intermediul infrastructurii digitale constituie o problemă distinctă. Elevii au fost rugați să menționeze măsura în care identifică datele de care au nevoie în legătură cu școala de pe website sau rețelele de socializare: 104 au oferit răspunsuri pozitive, iar în rândul părinților proporția a fost de 73 din 138. În schimb, aproape toate cadrele didactice, 60/61 au percepția că pe website și paginile de pe rețelele de socializare părțile interesate găsesc toate informațiile despre activitatea liceului. Din datele analizate într-un raport de monitorizare distinct cu privire la transparența unităților de învățământ din județul Giurgiu și accesul lor la o pagină de internet proprie, rezultă că cele 72 de unități de învățământ preuniversitar (licee și școli gimnaziale) din județul Giurgiu au o problemă sistemică cu privire la respectarea standardelor de transparență stimulată

de o vulnerabilitate subsidiară cu privire la accesul mediile de comunicare online. 7 din 11 licee și 17 din 61 școli gimnaziale au o pagină de internet activă prin care pot comunica informațiile de interes public prevăzute de cadrul național de reglementare. Din punct de vedere calitativ, în spatele datelor transparențe și problematica actualizării și calității paginilor de internet, 4 licee și 5 școli gimnaziale publică date neactualizate. Profilul generic al paginii de internet a unei unități de învățământ se reduce la 3 indicatori: date de contact, informații pentru elevi și proiecte. În extenso, acestor informații li se adaugă regulamentele de organizare și funcționare, precum și o listă a cadrelor didactice și respectiv a conducerii unității de învățământ. Rezultatele cu privire la respectarea obligațiilor de transparență așa cum derivă din cadrul normativ este prezentă mai jos.

Indicator	Licee/ indicator	Total licee cu website	Total licee analiza te	Școli gimna ziale	Total școli gimnazia le cu website	Total școli gimnazia le analizate	Total indicat or	Total UI cu website	Total UI
Legislație organizare / funcționar e	5	7	11	3	17	61	8	24	72
Organigra mă	3	7	11	4	17	61	7	24	72
Date contact	7	7	11	17	17	61	24	24	72
Program funcționar e	3	7	11	6	17	61	9	24	72
Program audiențe	0	7	11	0	17	61	0	24	72
Listă funcții conducere	4	7	11	10	17	61	14	24	72
Consiliu profesoral	5	7	11	8	17	61	13	24	72
UI în subordine	5	7	11	6	17	61	11	24	72
Hotărâri CA	1	7	11	1	17	61	2	24	72

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!Instrumente Structurale
2014-2020

Venituri	3	7	11	5	17	61	8	24	72
Buget	1	7	11	1	17	61	2	24	72
Proceduri angajare	2	7	11	4	17	61	6	24	72
Proiecte	6	7	11	11	17	61	17	24	72
Plan manageria l	4	7	11	2	17	61	6	24	72
PDI/PAS	3	7	11	2	17	61	5	24	72
Raport activitate	0	7	11	1	17	61	1	24	72
RAEI	3	7	11	0	17	61	3	24	72
Date SNIE	1	7	11	0	17	61	0	24	72
DAI	0	7	11	0	17	61	0	24	72
Informații elevi	7	7	11	13	17	61	20	24	72
Listă documente de interes public	0	7	11	0	17	61	0	24	72
Listă documente gestionate	2	7	11	2	17	61	4	24	72

Asociația pentru
Cooperare și
Dezvoltare
Durabilă

ARDA Oltenia

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

www.poca.ro

Concluzii și recomandări

Județul Giurgiu a inițiat deja demersuri pentru dezvoltarea învățământului liceal dual în acord cu Strategia de Dezvoltare a Județului Giurgiu pentru perioada 2021 - 202, obiectivul OS4.1 creșterea calității sistemului de educație și formare profesională a populației județului și îmbunătățirea ofertei de formare cu măsura aferentă 4.1.4 creșterea capacității de școlarizare în învățământul profesional cu precădere dual. Parte din obiectiv și măsura aferentă vor fi atinse prin implementarea proiectului „Campus Politehnic Regional pentru Învățământ Dual Giurgiu”. În prezent, oferta de învățământ dual din județul Giurgiu este de 143 de locuri la 6 specializări în 3 licee, iar 4 dintre acestea se regăsesc la Colegiul Tehnic ”Viceamiral Ioan Bălănescu”.

Față de acestea, la nivelul județului Giurgiu sunt disponibile pentru anul școlar 2023-2024, 600 de locuri în învățământul profesional la 20 de specializări. Acestea conform noii legi a învățământului preuniversitar urmând a se desfășura exclusiv în cadrul liceelor tehnologice, deci prin asimilarea Școlii Profesionale de la Clejani care pune la dispoziție 144 de locuri. Totodată, la nivelul a 7 dintre liceele tehnologice sunt disponibile alte 336 de locuri la specializări precum: economic, electric, mecanică, silvicultură, agricultură, comerț, turism și alimentație și electrică automatizare. Cele mai multe licee tehnologice din județ pun la dispoziție și specializări specifice profilului teoretic, însă aproape 1000 de locuri sunt ocupate de specializări tehnice și profesionale ne-duale. Taxonomia învățământului profesional preuniversitar diferențiază între programele care asigură calificări de nivel 3 și cele de nivel 4 (ISCED/ CNC), dar și între învățământ preuniversitar asigurat de școală și cel adesea denumit ucenicie sau sistemul dual. Oferta din liceele tehnologice din județul Giurgiu în prezent este formată din 55,60% învățământ profesional (ISCED 3), 31,13% învățământ tehnic, economic, servicii etc. (ISCED 4) și 13,25% învățământ dual.

Potrivit planurilor cadru în vigoare, în învățământul profesional cu durata de 3 ani, numărul de ore dedicate practicii de specialitate, incluzând module/ laboratoare și stagii de pregătire ajunge la 720 ore/an, iar în învățământul tehnologic clasele a XI-a și a XII-a ajung la 513 ore pe an, incluzând ore de pregătire și stagii, acestea din urmă ajungând până la 150 de ore din total pe an⁴. Din analiza opiniilor și percepțiilor părților interesate, practica rămâne o provocare pentru unitățile de învățământ, mai ales dacă aceasta se organizează la sediul unui operator economic. Motivele țin atât de interesul redus al unor operatori de a se implica în programe de practică, cât provocările cu care tutorii și

⁴ <https://rocnee.eu/index.php/dcee-oriz/curriculum-oriz/planuri-cadru-actuale>

coordonatorii de practică se confruntă. La acestea se adaugă și lipsa dotărilor în unitățile de învățământ care asigură practica în incintă.

Potrivit articolul 34 din lege învățământului preuniversitar, stagiile de pe parcursul filierei tehnologice sau vocaționale se pot organiza la nivelul unității de învățământ și/sau la operatorii economici și/sau în centre de zi pentru dezvoltarea deprinderilor de viață independentă sau în instituții publice ori structuri sportive pentru clasele cu profil sportiv cu care unitatea de învățământ are încheiate contracte pentru pregătire practică sau la organizații-gazdă din străinătate, în cadrul unor programe ale UE, componenta de formare profesională inițială. De asemenea, alineatul 14 al articolul 33 precizează că unitățile de învățământ în care se organizează filiera tehnologică sau vocațională a liceului sunt stabilite de DJIP/DMBIP, după consultarea autorităților administrației publice locale și, după caz, a operatorilor economici reprezentativi la nivel local/județean, având în vedere tendințele de dezvoltare socială și economică precizate în documentele strategice regionale, județene și locale elaborate și monitorizate de structurile partenariale consultative: consorții regionale și comitete locale de dezvoltare a parteneriatului social. Comunicare și parteneriatul în factorii interesați este esențială pentru creșterea calității învățământului profesional și tehnic, complementar demersurilor deja inițiate în învățământul dual.

Campusului Politehnic Regional pentru Învățământ Dual constituie un demers necesar și salutar organizat la nivelul județului Giurgiu, dar el răspunde doar parțial la imperativul creșterii calității învățământului profesional și tehnic (IPT) pentru că așa cum este arătat mai sus, cea mai mare parte din oferta școlară de învățământ preuniversitar profesional se realizează în liceele tehnologice în regim non-dual. Pentru a avea un răspuns integrat la provocările IPT este necesar ca ideea consorțiului să poată fi adaptată și extinsă la nivel județean ca oportunitate de dialog și colaborare între părțile interesate să contribuie la creșterea calității învățământului profesional și tehnic, în general, inclusiv prin atragerea unor noi surse de finanțare. Consiliul Județean Giurgiu în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean își pot asuma crearea unei rețele de excelență în învățământul profesional și tehnic care răspunde astfel la realizarea obiectivului național privind educația și ocuparea 2021-2027 stipulat în ghidul Programul Educație și Ocupare: „O țară mai socială cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii, stimulativ pentru învățarea pe tot parcursul vieții, o societate bazată pe solidaritate și condiții de viață mai bune pentru toți cetățeni”⁵. Programul încurajează parteneriatele așa cum reiese din: „O atenție sporită trebuie acordată intervențiilor pentru tineri, în acord cu anvergura problematicei, precum și dezvoltării cadrului de implementare a acestora, prin parteneriate cu actori relevanți specializați în lucrul cu tinerii și diversificarea tipurilor de măsuri, pentru a crește capacitatea și potențialul de angajare al tinerilor”. De altfel, în

⁵ <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2023/08/58c57356425dd84e16a3c0a27de5cf7e.pdf>

ghidul PEO (p.105) sunt precizate următoarele: *Intervențiile PEO vor fi implementate în contextul Reformei propuse în PNRR pentru învățământul dual care va asigura o rută completă de învățământ pentru studenții înregistrați în cadrul programelor de învățământ dual secundar și terțiar (calificarea 3-7). PNRR se va focaliza pe crearea infrastructurii și a dotărilor (consorții regionale de învățământ dual/campusuri profesionale integrate, laboratoare informatică, ateliere școală). Prin PEO se va asigura creșterea calității și accesibilității învățământului profesional și tehnic inițial, inclusiv dual, prin adaptarea ofertei ÎPT la dinamica pieței muncii și facilitarea accesului la programe de formare.*

Crearea unei rețele de excelență extinse la nivel județean în care să fie implicați factorii interesați este așadar un avantaj pentru accesarea unor resurse complementare PNRR pentru creșterea calității și accesibilității învățământului profesional și tehnic din județ. **Obiectivul general al rețelei de excelență este de a crește calitatea învățământului profesional și tehnic prin facilitarea interacțiunii între părți pentru formarea de parteneriate, actualizarea ofertelor din ÎPT și asigurarea a unor programe de practică menite să răspundă nevoilor de competențe cheie ale elevilor și cele ale pieței muncii.** În acest scop, CJ Giurgiu trebuie să realizeze o analiză amplă a părților interesate din județ cu scopul de a-i angrena proiectul Rețelei de excelență: UAT-urile în care funcționează liceele tehnologice, operatorii economici și camere de comerț, sindicate și patronate, instituții relevante la nivel județean ca AJOFM, liceele tehnologice vizate și reprezentanții lor, reprezentanți ai profesorilor, elevilor, părinților (asociații, sindicate), ONG-uri.

Obiective specifice și direcții de acțiune:

Obiectiv 1: Creșterea gradului de înțelegere a nevoilor și așteptărilor părților interesate pentru întărirea comunicării cu acestea pe tema ÎPT în județ

- 1.1. Realizarea unei analize a părților interesate din ÎPT în județ în vederea identificării nevoilor și așteptărilor cu privire la acest tip de învățământ;
- 1.2. Inițierea unor platforme de consultare cu părțile interesate pentru a determina disponibilitatea acestora de a se implica în acțiuni ulterioare pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic din județ;
- 1.3. Realizarea unei analize pe baza rezultatelor primelor întâlniri ale platformelor de consultare corelată cu datele disponibile la nivel național și județean referitoare la

nevoile din piața muncii și oferta educațională. Utilizarea rezultatelor analizei pentru fundamentarea viitoarelor acțiuni ale Rețelei.

Obiectiv 2: Dezvoltarea unei Rețele de excelență în ÎPT pentru creșterea comunicării între părțile interesate în vederea îmbunătățirii calității programelor de practică în învățământul tehnologic.

- 2.1 Elaborarea unui regulament de lucru al Rețelei de excelență în ÎPT astfel încât să se integreze cu demersurile inițiate în privința campusului pentru învățământ dual.
- 2.2 Elaborarea proiectului de hotărâre pentru înființarea Rețelei de excelență în învățământ profesional și tehnic și parcurgerea etapelor instituționale pentru adoptarea ei în Consiliul Județean.
- 2.3 Încheierea unor acorduri de parteneriat/ colaborare cu membrii platformelor de consultare care doresc să se implice activ în creșterea calității învățământului profesional și tehnic.
- 2.4 Organizarea unor întâlniri bianuale ale membrilor Rețelei de excelență în ÎPT și întâlniri extraordinare pentru comunicarea noutăților și oportunităților apărute cu privire la ÎPT.

Obiectiv 3: Creșterea gradului de conștientizare în rândul elevilor cu privire la oferta educațională din învățământul profesional și tehnic (inclusiv dual) din județ și a accesibilității informațiilor cu privire la admitere, oferta de practică, rețeaua școlară etc.

- 3.1. Dezvoltarea unei pagini web integrate cu privire la oferta de învățământ profesional și tehnic, inclusiv dual după modelul <https://www.alegetidrumul.ro/>
- 3.2. Demararea unei campanii de conștientizare în școlile gimnaziale din județ pentru prezentarea ofertei ÎPT (inclusiv dual) și a rutelor profesionale. Promovarea poveștilor de succes.
- 3.3. Organizarea cu sprijinul rețelei a unui eveniment anual cu ocazia Săptămânii europene a competențelor profesionale.

Obiectiv 4: Creșterea gradului de educare a operatorilor economici cu privire la oportunitățile pe care implicarea în ÎPT, inclusiv dual, îl au pentru dezvoltarea afacerii.

- 4.1 Elaborarea unui scurt îndrumar în cadrul Rețelei de excelență cu privire la pașii pe care operatorii economici trebuie să îi parcurgă în vederea solicitării unei cifre de școlarizare în învățământ dual și etapele încheierii unui parteneriat de practică, inclusiv beneficiile și obligațiile.
- 4.2 Colaborarea cu Camera de Comerț Industrie și Agricultură Giurgiu și realizarea unei campanii cu privire la oportunitățile pe care implicarea în învățământul profesional și tehnic, inclusiv dual, îl au pentru dezvoltarea afacerilor din județ.

Implementarea recomandărilor și a planului de acțiune propuse în prezentul document devine astfel o precondiție pentru contribuția județului Giurgiu la realizarea mai multor priorități, obiective și acțiuni ale PEO. PEO poate constitui, astfel, motorul financiar continuării demersurilor în învățământul profesional și tehnic, începute prin ideea Campusului dual, dar care de această dată devin dependente dezvoltarea parteneriatului/colaborării cu factorii interesați:

Prioritate, obiectiv, acțiune PEO	Justificare
<p>Prioritatea 7. Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic și obiectivului specific al aceluiași program: ESO4.5. Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței sistemelor de educație și formare pentru piața muncii, inclusiv prin validarea învățării non-formale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe de antreprenariat și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a sistemelor de ucenicie</p> <p>7.e.2 Facilitarea accesului informat și a participării active la programe de educație, în acord cu interesele și competențele elevilor, cât și cu nevoile pieței muncii</p> <ul style="list-style-type: none">furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională, prin cooptarea angajatorilor, partenerilor sociali și ONG-urilor; <p>7.e.3. Flexibilizarea și diversificarea oportunităților de formare și dezvoltare a competențelor cheie ale elevilor:</p> <ul style="list-style-type: none">dezvoltare/ revizuire/ diversificare curriculum la decizia școlii, cu implicarea activă a elevilor/părinților/ reprezentanților legali/ tutorilor și prin parteneriate cu agenți economici/ organizații publice și private relevante;programe colaborative cu antreprenorii locali și cu instituții precum muzeele/ așezămintele culturale/ cluburile sportive pentru diversificarea resurselor și a contextelor de învățare;	<p>Rețeaua de excelență în învățământul tehnologic poate răspunde la flexibilizarea și diversificarea oportunităților de formare și dezvoltare a competențelor cheie ale elevilor prin implicarea factorilor interesați în consultarea cu privire la nevoile din piața muncii și dezvoltarea în parteneriat a unor oferte curriculare.</p> <p>Rețeaua poate servi la identificarea și analiza nevoilor de resurse didactice și pentru practică și dezvoltarea în comun de către parteneri a unor campanii pentru dotarea laboratoarelor de practică.</p> <p>De asemenea poate constitui mediul de comunicare pentru facilitarea accesului informat și a participării active la programe de educație, în acord cu interesele și competențele elevilor, cât și cu nevoile pieței muncii prin implicarea membrilor rețelei în furnizarea de servicii de orientare profesională.</p>

Prioritatea: 8. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic

Obiectiv specific: ESO4.5. Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței sistemelor de educație și formare pentru piața muncii, inclusiv prin validarea învățării non-formale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe de antreprenoriat și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a sistemelor de ucenicie (FSE+)

8.e.1. Optimizarea mecanismelor de monitorizare și evaluare a politicilor publice privind formarea profesională și de anticipare a nevoilor de competențe în ÎPT la nivel de sistem:

- formarea actorilor relevanți pentru implementarea mecanismelor, de la nivel regional/ județean/ local (școli ÎPT, companii, structuri regionale și locale de parteneriat, inspectorate școlare);
- actualizarea documentelor de planificare strategică a ÎPT la nivel regional, județean și local (Planul de acțiune regională pentru IPT - PRAI, Planul de acțiune local pentru IPT-PLAI, Planul de acțiune școlar - PAS);

8.e.2. Crearea și aplicarea unui mecanism privind asigurarea calității învățării la locul de muncă și certificarea rezultatelor învățării în formarea profesională inițială pentru a crește relevanța calificărilor pentru piața muncii:

- formarea actorilor implicați în implementarea mecanismelor de asigurare a calității în învățarea la locul de muncă și de certificare a rezultatelor învățării din ÎPT (tutori de practică, profesorii coordonatori de practică, evaluatorii de competențe, inspectori școlari pentru ÎPT etc.). Formarea va include tutorii de practică pentru dezvoltarea competențelor pedagogice, didactice și metodice, în lucru cu elevii

8.e.3. Creșterea calității și a validității proceselor de predare-învățare-evaluare în ÎP:

Rețeaua de excelență în învățământ tehnologic contribuie, în primul rând, la optimizarea mecanismelor de monitorizare și evaluare a politicilor publice privind formarea profesională și de anticipare a nevoilor de competențe în învățământul profesional și tehnic prin facilitarea formării și implementării mecanismelor dezvoltate la nivel național. Odată creată, rețeaua va cuprinde toate categoriile de factori interesați responsabili cu angrenarea colegilor din sectorul de activitate implementarea celor mai bune soluții pentru creșterea calității ÎPT, inclusiv prin participarea la planificarea strategică în domeniu la nivel județean.

Rețeaua poate funcționa ca facilitator pentru colectarea de informații și identificarea nevoilor pentru anumite calificări, inclusiv calificări emergente și noi competențe. Aceasta poate constitui o platformă de consultare cu privire la inițiativele dezvoltate la nivel central precum metodologiile de asigurare a calității, metodologiile de acreditare a operatorilor economici implicați în pregătirea practică a elevilor.

Rețeaua de excelență poate reprezenta mediul de selecție pentru viitoarele programe de formare dedicate tutorilor și altor reprezentanți ai operatorilor

- susținerea unor rețele partenariale între școlile din ÎPT (vizite de studiu, schimb de experiență evaluare reciprocă, învățare colegială etc.) în vederea extinderii sistemului de colaborare a personalului didactic;
- dezvoltarea și implementarea unor programe scurte de competențe psiho-pedagogice destinate antreprenorilor, managerilor și profesioniștilor interesați să contribuie la creșterea calității învățământului prin implicare directă în actul pedagogic

8.e.5. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și personalului didactic din ÎPT, în corelație cu dinamica pieței muncii (competențe verzi, digitale schimbări tehnologice și structurale), inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau pentru cele provenind din grupuri vulnerabile

- elaborarea de standarde de pregătire profesională și curriculum pentru calificări profesionale noi pentru ÎPT și/sau revizuirea celor existente, ca urmare a evoluțiilor tehnologice care susțin dezvoltarea sustenabilă și economia verde, cu accent pe dezvoltarea competențelor verzi necesare pe piața muncii (de ex: IT&C, inteligență artificială, robotica, 3d printing etc.), în relație cu rezultatele mecanismului de anticipare a competențelor
- formarea cadrelor didactice pentru actualizarea competențelor profesionale în raport cu realitățile tehnologice ale operatorilor economici, inclusiv competențe transversale, antreprenoriale, digitale etc
- implementarea programelor de dezvoltare a competențelor antreprenoriale ale elevilor, inclusiv competențe de antreprenariat verde (firme de exercițiu, târguri, concursuri, certificări ale firmelor de exercițiu etc.) și organizarea de vizite de studiu la agenți economici
- finanțare a stagiilor de practică pentru elevi, în vederea creșterii angajabilității elevilor

economici care derulează programe de practică.

Nu în ultimul rând, prin rețeaua de excelență se poate produce schimbul de know how, de tehnologii și expertiză, pot fi realizate parteneriate sustenabile pentru aplicarea la granturi și pot fi dezvoltate campanii de informare-conștientizare pentru întreaga societate cu privire la importanța educației, a oportunitățile oferite de ÎPT, a rolului acestuia în dezvoltarea personală și profesională a individului și în dezvoltarea socială și economică.

8.e.6. Dezvoltarea capacității de informare și consiliere profesională prin:

- campanii naționale de informare-conștientizare pentru întreaga societate cu privire la importanța educației, a oportunitățile oferite de ÎPT, a rolului acesteia în dezvoltarea personală și profesională a individului și în dezvoltarea socială și economică

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Titlul proiectului: „Dezvoltarea educației și a transparenței în județul
Giurgiu”

Codul proiectului: SIPOCA 1022/MySMIS2014+ 151468

Denumirea beneficiarului: Asociația pentru Cooperare și Dezvoltare Durabilă

Data publicării: septembrie 2023

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a
Uniunii Europene sau a Guvernului României

Material distribuit gratuit